

Organizovaná

(většinu času)

MARŤA FRAŇKOVÁ

Organizovaná (většinu času)

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Marťa Fraňková

Organizovaná (většinu času) – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

● — pointa

Organizovaná

(většinu času)

MARŤA FRAŇKOVÁ

Text © Martina Fraňková, 2025

Ilustrace na obálce © Martina Fraňková, 2025

Ilustrace © Magda Kadlecová, 2025

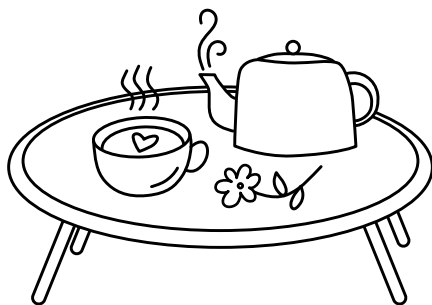
ISBN tištěné verze 978-80-7691-988-4

ISBN e-knihy 978-80-267-5088-8 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-5089-5 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-5071-0 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

Úvod

Když se mě někdo zeptá, jestli mám doma vždycky uklizeno, obvykle se pousměju. Tak trochu se ode mě očekává, že budu mít doma vše krásně seřazené a pod kontrolou. Víš proč? Protože jsem interiérová designérka. Jenže opak je pravdou. I já mám doma občas výbuchy nepořádku. Nestíhám vše seřadit, uklidit. Někdy se to prostě nepovede. Ne proto, že bych neměla pořádek ráda, miluji ho. Ale už dávno vím, že **na pořádek není jen jedna univerzální šablona**. Pořádek totiž může v čase pokaždé znamenat něco jiného. Mění se podle potřeb, fáze života, ročního období, dětského období, pracovního období a taky podle toho, jestli mám PMS nebo náladu na tvoření.

Možná máš doma systém. Nebo alespoň organizéry na pokusy o něj. Možná si doma udržuješ katalogové bydlení a minimalistický styl a vyhovuje ti to. **A to je dobře!** Přesto jsou na světě i lidé jako já, co mají pár věcí a pro těch pár věcí mají dalších pár věcí, a pak to chce systém a skvělé a štědré úložné prostory. No a samozřejmě čím menší bydlení, tím se hůř realizuje praktické ukládání všech předmětů, které chceme mít vždy po ruce. Nicméně mít doma uklizeno i v tomto případě není úplně nereálné. **Chce to jen péči.** Vždy je nějaká cesta, která mnohdy vyžaduje kompromis. Přiznejme si, že ten nejsme vždy schopni a ochotni udělat. A pak se vše zbytečně kupí a nabaluje.

Dřív jsem si myslela, že bych jako designérka a koučka měla mít svůj domov stále uklizený. Jenže to by nezohledňovalo naši realitu. Máme doma děti a psa, tu a tam nechám hrníček na lince a nedám ho hned do myčky, což mého muže někdy dohání k šílenství. Občas se mi doma mísí kreativní výbuchy dětí s těmi mými (a mnohdy dokonce obojí najednou). **Namísto pochybností o sobě samé jsem si dovolila přijmout následující: „Jsem organizovaná. Většinu času.“ A víš co? Ono to stačí.**

Tahle knížka není o dokonalosti. Stejně tak není o stoprocentní dokonalosti organizace domácnosti. Je o systému, který musí fungovat hlavně pro tvou situaci. **Je o zónách klidu uprostřed běžného provozu.** O malých záchytných bodech, které ti pomůžou udržet rovnováhu. **Doma i v hlavě.** Nechci touto knihou nikoho měnit proti jeho vůli nebo přesvědčení. Je důležité, zda si najdeš pro svůj chaos to, co pomůže právě tobě zůstat organizovanou, alespoň po většinu času. **Knihu píšu nejen pro ženy.** Přesto ve svých větách promlouvám v ženském rodě, jelikož neustálá variace na ženský a mužský rod by mohla být po chvíli matoucí. Pokud si vezmeš tuto knihu a jsi muž, tak věř, že tato kniha je i pro tebe. Určitě jsou tu pasáže, se kterými můžeš rezonovat i ty. Jen jsou psány v ženském rodě. Ale věřím, že to pochopíš a i tak si vezmeš z této knihy maximum, hlavně to, co potřebuješ právě ty.

Pokud se chceš cítit doma dobře, pokud nechceš být otrokem pořádkové dokonalosti; pokud jsi máma; pokud hledáš nový začátek; pokud věříš, že změna domova může mít vliv na změnu tvého života – **dovol si přijmout následující myšlenku: Jsi organizovaná. Většinu času.** Tvá hodnota se neměří podle výšky hromady prádla. I když to může být někdy pořádně vyčerpávající, pomocí pár tipů a triků z této knihy, které ti budou vyhovovat, si můžeš zvolit řešení, které tě posune právě tam, kde se budeš cítit lépe. **Třeba díky tomu poznáš lépe sebe, své bydlení a své potřeby.**

Knihu jsem doplnila o výzvy. Je pouze na tobě, jak se k nim postavíš. **Jak se říká, jen blázní dělají stejnou věc a očekávají jiný výsledek. Tak nebuď blázen a zkus něco změnit!** Nemusí toho být ze začátku mnoho. Stačí malé krůčky, které můžeš udělat hned. Díky tomu uvidíš výsledek okamžitě a budeš moct

posoudit, zda to stálo za to, jestli jsi odhalila problém, proč se ti doma nedaří udržet pořádek v normách, které by zrovna tobě vyhovovaly. Pokud si položíš otázky, které v knize najdeš, možná do své rutiny zařadíš kroky, které ti pomohou navodit potřebný klid a pohodu.

Může to být vyčerpávající. Přehnaná očekávání a tlak na výkon snad nikdy nic pozitivního do života nepřinesly. Tak se zeptej sama sebe, pro koho vlastně úklid děláš. Chceš se zavděčit někomu cizímu? Nebo svému nejbližšímu okolí? Proč je pro tebe důležitější názor ostatních než tvůj vlastní? Kdo může dělat soudy o tom, jak by měl vypadat správný domov? **Já si myslím, že nejdůležitější je bydlet v klidu a s láskou.** Ono pak nevadí pár zapomenutých hrníčků na kuchyňské lince, protože díky celkovému odrazu tvého bydlení, pokud ho budeš vytvářet s láskou, se tvůj domov nestane ze dne na den skládkou. Pokud se nejedná o biohazardní bydlení, nemůže to být zase tak zlé.

Tak si uvař kávu nebo čaj, dej si něco dobrého a klidně si hoď nohy na stůl, pokud tam pro ně máš místo. Organizace totiž není jen o dokonalosti, ale hlavně o klidu a ten je potřeba si dopřát minimálně při čtení této knihy.

Vítej v mém světě – s láskou k bydlení.

Obsah

Úvod 5

kapitola první 11
Většinu času 11

kapitola druhá 19
Pořádek není cíl, je to nástroj 19

kapitola třetí 27
Tvá domácnost, tvá pravidla 27

kapitola čtvrtá 49
Pomalá údržba života 49

kapitola pátá 59
Méně pravidel, více smyslu 59

kapitola šestá 69
Když věci nemají své místo 69

kapitola sedmá 79
Jak začít, když se ti nechce 79

kapitola osmá 89

Věci, které se samy nevracejí

kapitola devátá 99

Když už nemáš kam dávat

kapitola desátá 105

**Děti, partneři a domácí chaos
(včetně zvířátek)**

kapitola jedenáctá 113

Víkendové kouzlo, nebo víkendový stres?

kapitola dvanáctá 123

Uklizeno a zorganizováno neznamená klid

kapitola třináctá 133

Organizovaná (většinu času)

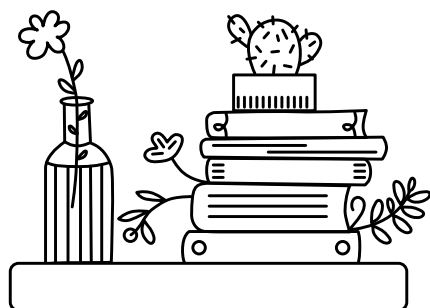
Závěrem 142

Bonusové výzvy 143

Poděkování 149

kapitola první

Většinu času

Trošku doufám, že si nechceš číst další knihu o tom, jak mít doma všechno perfektní. Chceš něco, co bude víc připomínat život. Tato kniha vychází z mé vlastní potřeby, proto jsem ji začala psát. Tuším, že v tom nejsem sama.

Na internetu se často dělají hranice mezi designem a životem. Buď zvolíš funkčnost, nebo design. Říkám si: A k čemu ta designová věc slouží, když není funkční? Má potěšit oko? Někomu ohromit? A proč vlastně? Proč se mnohdy až zoufale snažíme na někoho zapůsobit tím, že koupíme nějaký brand, značku, a pak se chvástáme? Tím nechci říct, že designové kousky jsou špatné. Většinou nejsou. Ale pokud zvolíme designový kousek, který nám nijak neslouží, a ještě nám doma překáží nebo nám ztěžuje či komplikuje život, myslím si, že to není správná volba. Každá věc má mít své místo. A pokud tobě daná věc neslouží ani tě neobohacuje a máš ji vlastně jen proto, aby někdo řekl „wow“, tak pryč s ní.

Za mě by ti totiž žádná věc, kterou si do svého bydlení pořídíš, neměla ztěžovat nebo komplikovat život. Proč si pořizovat věci, které ti budou hrát na nervy? Pokusím se o přirovnání. Designová nefunkční věc/předmět je jako střevíc s vysokým podpatkem. Jasně, vypadá dobře, ale při chůzi jdu jako kachna, bojím se každé skulinky, kde by se mi mohl zaseknout podpatek, způsobím si několik puchýřů, minimálně desetkrát si málem vyvrtnu kotník a pak večer zjistím, jak moc mě bolí nohy a jsem unavená. Ale vypadala jsem dobře. Teda alespoň si to myslím.

Tohle u mě kdysi platilo. Má priorita byla vypadat dobře. Přesně tak, jako když na sebe koukám do zrcadla. Jenže to byla jen iluze zmražená v čase. Teď už jsem ve věku, kdy myslím na své zdraví a komfort. Vidím čas a pohyb v prostoru, ne jen pózu před

zrcadlem. Když si kupuji nové kalhoty, cvičně si v nich dřepnu, abych zjistila, zda mi nevylézá zadek. V novém triku se předkloním, zvednu ruce, abych zjistila, zda neukazují více, než bych chtěla. Dívám se více na funkčnost než na vzhled. To neznamená, že funkční věci jsou škaredé. V dnešní době máme tolik skvělých možností a výběr je někdy až moc štědrý. **Chci, aby mi daná věc opravdu sloužila a obohacovala mě.**

Někde jsem četla, že člověk opravdu dospěje až po třicítce. Je pravda, že přibližně v tomto období jsem začala mnohem víc vyhledávat komfort a pohodlí. Ale je v pořádku říct, že každý to má jinak. Nedávno, když jsem čekala v autě u semaforu na zelenou, šla přes přechod pro chodce dáma v letech v botách na vysokých podpatcích. Hned bych si ji vyfotila, na fotce by vypadala hezky. Moc jí to slušelo. Nicméně já paní neviděla na fotce, nýbrž při chůzi po dlažebních kostkách ve městě, která vypadala opravdu komicky. A tak si říkám, kde je pomyslná hranice mezi hezkým a komickým? Opravdu potřebujeme mít doma designové kousky od umělců, jejichž jméno si nejsme schopni zapamatovat, jen abychom zapůsobili na lidi, kteří daného designéra ani neznají? Myslím si, že jsme se ztratili. Designu v bydlení jsme dali až moc abstraktní volnosti a postupně si tvoříme z domova místo pro výstavu uměleckých kousků. Žijeme v muzeu. Ale sami jsme se do něj uzavřeli. Mnohdy jen proto, abychom potěšili nebo zaujali ostatní.

Ano, jsem interiérová designérka. Víím, jak by měl prostor fungovat. **Ergonomicky, esteticky, energeticky.** Když přijdu do místnosti, rychle vnímám, co by se dalo vylepšit, kam dát světlo, kde ubrat dekorace a co už přetéká. Tohle je moje práce. A miluju ji.

Ale doma? Doma jsem taky máma. Žena. Člověk. A taky jsem někdy unavená, zahlcená nebo prostě rozhozená. A pak je jedno, kolik toho vím o úložných systémech, protože i přesto se na stole hromadí papíry, mikina zůstane přehozená přes opěrku židle a dítě má radost, že si může postavit bunkr z polštářů a dek v obývacíku. A já mu to dovolím. **Nechci mít doma muzeum nebo galerii. Do té si raději zajdu s kamarádkou.**

Dlouho jsem si myslela, že když pracuji s prostorem, měla bych mít svůj vlastní domov vždy ve výstavní kondici. Čisté plochy. Nadčasový styling. Voňavé ručníky a pokojové rostliny, které nikdy neuvadnou. Ale to není život. Alespoň ne ten můj.

Skutečný domov, ať už malý byt, nebo dům na kraji města, není výstava. Je to kulisa naší každodennosti. A někdy i chaosu.

Tak co vlastně znamená být organizovaná?

Pamatuju si, jak jsem kdysi objevila první účet na Instagramu představující minimalistické bydlení. Všechno tam bylo bílé, geometrické, s úložnými boxy se štítky. Lehký kontrast zlatavého dubu. **Fascinovalo mě to. A zároveň stresovalo. Tohle já doma nemám. Dělá něco špatně?**

I když jsem měla krásně navržený interiér, pořád tam bylo něco navíc. Někdy polštář, co barevně neseděl, ale dceři dělal radost. Jindy kelímek s pastelkami, co zůstal na jídelním stole. A já si říkala: Je to ještě v pořádku? Nebo už ne? **Když mi přijde návštěva, mám vždy vše schovávat? Skrývat svou identitu? Naši identitu?**

A pak jsem pochopila jednu zásadní věc: Organizovanost není čistota. Není ticho. Není styl.

Je to spíš pocit, že vím, kde co je. Že se mi dobře dýchá. Že mám svůj systém, i když ho nevidí nikdo jiný. Proč bych měla někomu dokazovat, že mám nějaký systém? Každý jsme jiný. Máme rádi jiné barvy. Preferujeme jiný druh stravy. Dokonce i různé sexuální polohy. **No to je skandál!** Tak proč si nemůžeme dopřát i jiný systém v bydlení? Ve svém životě? Proč si do toho necháváme „kecat“? Někdo má rád koření v kořenkách, někdo zas v originálním balení. Nechme se na pokoji. Lidi, kteří berou život až moc vážně a vše kategorizují, jsou taky v pohodě. Protože jim to funguje. **Každému funguje něco jiného, a pokud je to čisté a slouží nám to, je to v pohodě. Pokud nás to doma nevysiluje, je to v pořádku. Alespoň za mě.**

Když prostor dýchá s námi, to je ta pravá svoboda. Ten správný klid.

Vzpomínám si na klientku, která měla doma vše krásné, ale přesto nebyla spokojená. Nemohla se doma pořádně nadechnout. Ukázalo se, že ji domov spíš vysiloval, než posiloval. A to byl moment, kdy jsme si obě uvědomily, že **organizace má být laskavá. Ne kontrolující.**

Doma by ti mělo být dobře. To je základní funkce bydlení.

A k tomu nevede dokonalost, ale pozornost. Naslouchání. Schopnost rozpoznat, kdy už ti systém víc bere, než dává. Takže jaká je má realita profesionálky? Upřímně? Můžeš být designérka, a přesto nechat ráno na stole zbytek kaše po dítěti, protože jsi raději místo mytí stolu měla kousek ticha pro sebe. Můžeš mít

seřazené vzorníky látek a dřevodekorů v poličce, ale někde v koutě ještě nepověšený obraz, co tam čeká od léta.

Myslím, že právě tahle lidskost v profesi je klíčová. Protože lidé nepotřebují jen „vypadat“ jako někdo, kdo to má pod kontrolou. Chtějí cítit, že žijí ve svém rytmu. Ať už je ten jejich rytmus jakýkoli. Chtějí cítit, že jejich domov není výkonnostní projekt.

Takže pokud se mě zeptáš, jestli jsem organizovaná, odpovím ti jednoduše:

Organizovaná jsem. Ano. Většinu času.

Ale taky si dovoluju věci nechat být. Odpočinout si. Udělat prioritu ze sebe, a ne z myčky nádobí.

A přestože vím, že by v obýváku lépe vypadalo více „čistých linií“, někdy prostě nechám na stolku sklenici, rozečtený časopis a malou hračku, kterou mi moje dítě přineslo s tím nejvážnějším výrazem, jaký zvládne. V tu chvíli totiž má ta hračka svůj domov v obýváku. S námi.

A hlavně, péče o své okolí není podmíněná dokonalostí. Pár hraček v obýváku nezboří náš vesmír, ale ten dětský ano, pokud jim je tam nenecháme.

Přeju si, aby tahle kniha předala jednu hlavní myšlenku, a to, že **péče vypadá různě.**

Někdy se projeví v uspořádané skříni. Někdy v tom, že si večer naliješ čaj, sedneš si a rozhodneš se nic neřešit.

Organizace může být systém, ale i atmosféra. Je to o prostředí, ve kterém můžeš fungovat bez zbytečného stresu.

Když organizaci pojmeš jako formu seberepektu, přestane být strašákem a stane se pomocníkem.

Většinu času – a to stačí.

Pokud čekáš, že tahle kniha bude seznamem úkolů, zklamání tě. Ne že bychom si nedaly pár tipů. Hlavně se ale budeme bavit o tvém nastavení a vnímání. O tom, jak si vytvořit systém, který funguje tobě, ne někomu na sociálních sítích.

Můžeš být organizovaná. I když to není každý den dokonalé.

Můžeš být spokojená. I když jsi dneska nezvládla vyžehlit.

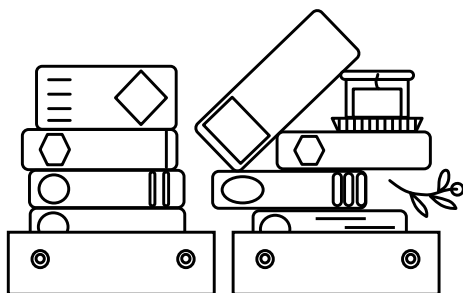
Můžeš mít bydlení, které tě drží nad vodou a nedusí tě pravidly.

Většinu času. A to je dost.

Organizovanost totiž
není o vzhledu, ale o tom,
že ti usnadňuje život.

kapitola druhá

Pořádek není cíl, je to nástroj

Pořádek je slovo, které v nás vzbuzuje víc emocí, než bychom si chtěly připustit. Když ho slyšíme, vybaví se nám různá slova, jako jsou: klid, čistota, systém. Ale taky tlak, očekávání a výčitky.

Kdo jiný to za mě udělá? Taky znáš tuhle větu? Je to ten vnitřní hlas, který vypadá, jako by patřil tobě, ale vlastně zní jako tvoje máma. Nebo babička. Nebo ta paní, co jsi jednou potkala v čekárně u doktora a mezi řečí ti stačila říct, že „správná ženská má doma pořádek“.

Já se chci na chvíli zastavit u toho, proč vlastně pořádek chceme. Co za tím je? Kdo nám určuje potřebu, že je to a ono nutné provést? Proč nás tolik trápí neumytý hrníček na lince nebo hromádka oblečení na židli? Proč máme potřebu „dát to do pořádku“? Je zvláštní, že většina z nás nechce pořádek kvůli sobě. Nebo alespoň ne primárně. Chceme ho, protože bychom ho měly mít. Protože „správná žena“ má doma čisto. Protože když někdo přijde na návštěvu, nesmí vidět, že jsme právě žily. Protože nás k tomu vedly mámy, babičky. **Protože se to od nás čeká. Protože pak máme dobrý pocit. Nebo se alespoň necítíme provinile.**

Vtipné je, že si samy určujeme, že je něco zapotřebí, ale pokud z toho ani neumíme mít radost, proč to děláme? Sice máme věci pod kontrolou, ale chybí nám klid. **Mít věci pod kontrolou je skvělý pocit.** Jenže ta touha po kontrole se často zvrhne. Z nástroje se stane měřítko. Z prostředku k pohodlí se stane bič na vlastní nedostatečnost. **I když se dopracuješ do bodu, kdy máš domácnost dokonale uklizenou a krásnou na pohled, stále se může stát, že se nebudeš moct ve svém bydlení nadechnout. A to má k radosti a klidu daleko, co myslíš?**

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Organizovaná (většinu času).
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.